

**ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΜΑΔΡΙΤΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ Ο.Ε.Υ.**

Μαδρίτη, 11 Ιανουαρίου 2023

ΘΕΜΑ: Σχεδιαζόμενη πρόταση ισπανικής Κυβέρνησης για μεταρρύθμιση αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας

Εν όψει της επικείμενης μεταρρύθμισης της κοινής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας στην Ε.Ε., η ισπανική Κυβέρνηση προετοιμάζει πρόταση περί συνολικής αλλαγής στους ισχύοντες κανόνες που διέπουν την εν λόγω αγορά. Πιο συγκεκριμένα, το ισπανικό Υπουργείο Οικολογικής Μετάβασης και Δημογραφικής Πρόκλησης έδωσε στη δημοσιότητα στις 10/1 τις βασικές γραμμές της ως άνω πρότασης που σκοπεύει να προωθήσει στην Ευρ. Επιτροπή, η οποία επιδιώκει τόσο να περιορίσει δραστικά την επίδραση του φυσικού αερίου στη διαμόρφωση του κόστους του ηλεκτρικού ρεύματος, όσο και να καθορίσει σταθερές και ρυθμιζόμενες τιμές ενέργειας από πυρηνικές και υδροηλεκτρικές μονάδες, ανεξάρτητα από το τι συμβαίνει στη χονδρική αγορά. Σύμφωνα με το ισπανικό μοντέλο, σε επίπεδο κρατών μελών θα υπάρχει εποπτεία από τους τοπικά αρμόδιους ρυθμιστικούς φορείς, οι οποίοι θα μπορούν να καθορίζουν τον εκάστοτε βαθμό παρέμβασης στην αγορά.

Η πρόταση της ισπανικής Διοίκησης, η οποία έχει ήδη περάσει από εξέταση σε επίπεδο υπουργικού συμβουλίου, προτείνει μια ολική μεταβολή των βάσεων του τρέχοντος συστήματος διαμόρφωσης τιμών στο φυσικό αέριο -το οποίο θεωρείται η κύρια αιτία για την κλιμάκωση του κόστους ηλεκτρικής ενέργειας στη διάρκεια του τελευταίου 1 ½ έτους- εξασφαλίζοντας σταθερά έσοδα για το τμήμα της παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές. Σύμφωνα με την ισπανική πρόταση, η αγορά χονδρικής θα καταστεί περισσότερο ρυθμιζόμενη και πολύ πιο προβλέψιμη για τους καταναλωτές και τις εταιρείες ηλεκτροπαραγωγής. Σύμφωνα με εδώ κυβερνητικές πηγές, οι αμοιβές που θα λαμβάνουν οι ιδιοκτήτες ηλιακών πάρκων και αιολικών πάρκων θα καθορίζονται, στην πλειονότητά τους, μέσω δημοπρασιών ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, μηχανισμός που υπάρχει μεν ήδη, αλλά θα ενισχυθεί και τροποποιηθεί με στόχο την κάλυψη κατά το δυνατόν μεγαλύτερου μέρους της διατιθέμενης στην αγορά πράσινης ενέργειας. Από την άλλη πλευρά, η ενέργεια που θα παράγεται από μονάδες συνδυασμένου κύκλου με βάση το αέριο, τις υδροηλεκτρικές μονάδες και άλλες ηλεκτροπαραγωγικές μονάδες πιο κλασικού τύπου, θα διέπεται από ένα σύστημα «δημοπρασιών χωρητικότητας», με βάση το οποίο θα καθορίζεται ένα τέλος όχι μόνο ανάλογα με τον όγκο της πωλούμενης ενέργειας, αλλά και ανάλογα με τη σημασία της εν λόγω ενεργειακής ποσότητας ως εφεδρικής για ολόκληρο το ηλεκτρικό δίκτυο, εγκαθιδρύοντας έναν τρόπο να διασφαλιστεί ότι οι ως άνω ηλεκτροπαραγωγικές μονάδες θα είναι διαθέσιμες όταν υπάρχει ανάγκη, παρέχοντας ενέργεια όταν η αυξάνεται η ζήτηση αυξάνεται και όταν η παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές δεν επαρκεί.

Σύμφωνα με την ισπανική οπτική, εφ' όσον αυτή η πρόταση υιοθετηθεί, το τρέχον σύστημα, με βάση το οποίο η τιμή της ηλεκτρικής ενέργειας καθορίζεται από την πιο ακριβή τεχνολογία παραγωγής σε κάθε ωριαία περίοδο, θα αντικατασταθεί από ένα σύστημα στο οποίο θα υπερισχύει το μέσο κόστος κάθε τεχνολογίας. Όπως εξηγεί ο κ. Luis Atienza, πρώην πρόεδρος της Red Eléctrica de España (REE) και σημαντικότερος εκπρόσωπος του ισπανικού ενεργειακού κλάδου, «το μεγαλύτερο μέρος του ενεργειακού κόστους θα καθορίζεται με βάση μακροπρόθεσμα συμβόλαια». Σύμφωνα με την ισπανική Κυβέρνηση, βραχυπρόθεσμα, η καθημερινή λειτουργία της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας θα συνεχίσει να είναι σημαντική για τη διασφάλιση της αποδοτικότητας της παραγωγής, αλλά δεν θα αποτελεί πλέον τον μόνο καθοριστικό παράγοντα για την τιμή που τελικά θα πληρώνουν οι καταναλωτές ή για τον λογαριασμό που θα λαμβάνουν οι εταιρείες. Επιπλέον, η αύξηση των

προθεσμιακών συμβολαίων αγοράς ενέργειας μέσω ρυθμιζόμενου συστήματος δημοπράτησης, θα δώσει σταθερότητα και προβλεψιμότητα στα νοικοκυριά και στις εταιρείες παραγωγής ενέργειας όσον αφορά το κόστος.

Όπως καταγράφουν έγκυρα εδώ οικονομικά μέσα, η Ευρ. Επιτροπή αναμένεται να καταθέσει τις προτάσεις της για τη μεταρρύθμιση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, έπειτα από αρκετές καθυστερήσεις, πριν από τα τέλη Μαρτίου. Θα ακολουθήσει διαβούλευση με τα κράτη μέλη, με σκοπό να προκύψει ένα τελικό κείμενο μέσα στην άνοιξη. Η εν λόγω διαβούλευση αναμένεται να είναι σχετικά περίπλοκη, δεδομένου ότι ένας πυρήνας χωρών της Βόρειας Ευρώπης, κυρίως Γερμανία και Ολλανδία, είναι μάλλον απρόθυμος να εισάγει πολλές και σημαντικές αλλαγές στο υπάρχον σύστημα, ενώ ο ευρωπαϊκός Νότος, με Γαλλία και Ισπανία πρωτοστατούσες (σύμφωνα πάντα με την ισπανική οπτική) είναι πολύ πιο ευνοϊκά διατεθειμένος σε ριζικές τομές και στην υιοθέτηση νέου συστήματος τιμών. Στις προθέσεις της ισπανικής Κυβέρνησης, εφ' όσον δεν υπάρξει συμφωνία σε ευρωπαϊκό επίπεδο κατά το πρώτο εξάμηνο του τρέχοντος έτους, είναι να αναδείξει την ενεργειακή πρότασή της ως ζήτημα προτεραιότητας κατά τη διάρκεια της ισπανικής προεδρίας της ΕΕ, το δεύτερο εξάμηνο του 2023. Παράλληλα, προκειμένου να εγγυηθεί την σταθερότητα της ενεργειακής της αγοράς έως ότου τεθούν σε ισχύ οι νέοι κανόνες λειτουργίας των ευρωπαϊκών αγορών ηλεκτρικής ενέργειας, η Ισπανία αιτείται στην Ε.Ε. να της δοθεί «πράσινο φως» σχετικά με την παράταση της λεγόμενης «ιβηρικής εξαίρεσης» έως το τέλος του 2024, με σκοπό τον περιορισμό της διάχυσης των επιπτώσεων από την υψηλή τιμή του φυσικού αερίου στην ηλεκτρική ενέργεια.

Παντελής Γκάσιος
Σύμβουλος ΟΕΥ Α΄